

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0016

Sprawozdanie roczne z działalności Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2018**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich – sprawozdanie roczne za 2018 r. (2019/2134(INI))**

(2021/C 270/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie roczne z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2018 r.,
 - uwzględniając art. 15, art. 24 akapit trzeci i art. 228 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając art. 11, 41, 42 i 43 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karty”),
 - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,
 - uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego 94/262/EWWiS, WE, Euratom z dnia 9 marca 1994 r. w sprawie przepisów i ogólnych warunków regulujących wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich ⁽¹⁾,
 - uwzględniając Europejski kodeks dobrej praktyki administracyjnej przyjęty przez Parlament w dniu 6 września 2001 r.,
 - uwzględniając umowę ramową w sprawie współpracy, zawartą pomiędzy Parlamentem a Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich w dniu 15 marca 2006 r., która weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2006 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie dochodzenia strategicznego OI/2/2017 Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego przejrzystości podczas dyskusji ustawodawczych w organach przygotowawczych Rady UE ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie wyniku działalności Komisji Petycji w roku 2018 ⁽³⁾,
 - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich,
 - uwzględniając art. 54 oraz art. 232 ust. 1 Regulaminu,
 - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Spraw Konstytucyjnych,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A9-0032/2019),
- A. mając na uwadze, że sprawozdanie roczne z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2018 r. zostało oficjalnie przedłożone przewodniczącemu Parlamentu w dniu 2 października 2019 r., zaś w dniu 4 września 2019 r. w Brukseli rzecznik Emily O'Reilly przedstawiła je Komisji Petycji;
- B. mając na uwadze, że na mocy art. 24 i 228 TFUE Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uprawniony jest do przyjmowania skarg dotyczących przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego funkcje sądowe;
- C. mając na uwadze, że art. 10 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, iż „każdy obywatel ma prawo uczestniczyć w życiu demokratycznym Unii” oraz że „decyzje są podejmowane w sposób jak najbardziej otwarty i zbliżony do obywatela”;

⁽¹⁾ Dz.U. L 113 z 4.5.1994, s. 15.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0045.⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0114.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- D. mając na uwadze, że art. 15 TFUE stanowi, że „w celu wspierania dobrych rządów i zapewnienia uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego, instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii działają z jak największym poszanowaniem zasady otwartości” oraz że „każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w państwie członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii”;
- E. mając na uwadze, że art. 41 ust. 1 Karty stanowi, że „każdy ma prawo do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia swojej sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii”;
- F. mając na uwadze, że art. 43 Karty stanowi, że „każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim ma prawo zwracać się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w przypadkach niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego swoje funkcje sądowe”;
- G. mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik wszczął 490 dochodzeń, w tym 482 na podstawie skarg, a 8 z inicjatywy własnej, oraz zamknął 545 dochodzeń (534 na podstawie skarg, a 11 z inicjatywy własnej); mając na uwadze, że większość dochodzeń dotyczyła Komisji (285 dochodzeń, tj. 58,2 %), druga z kolei liczba dochodzeń dotyczyła agencji UE (43 dochodzenia, tj. 8,8 %), a pozostałe dochodzenia rozkładały się następująco: Parlament (30 dochodzeń, tj. 6,1 %), Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO) (23 dochodzenia, tj. 4,7 %), Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) (23 dochodzenia, tj. 4,7 %), Europejski Bank Inwestycyjny (16 dochodzeń, tj. 3,3 %), Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) (14 dochodzeń, tj. 2,8 %) i inne instytucje (56 dochodzeń, tj. 11,4 %);
- H. mając na uwadze, że główne trzy zastrzeżenia będące przedmiotem dochodzeń zamkniętych przez Rzecznika w 2018 r. dotyczyły: przejrzystości, rozliczalności oraz publicznego dostępu do informacji i dokumentów (24,6 %), kultury sprawowania służby publicznej (19,8 %) i właściwego korzystania z uprawnień dyskrecyjnych (16,1 %); inne zastrzeżenia obejmowały przestrzeganie praw proceduralnych, takich jak prawo do bycia wysłuchanym, przestrzeganie praw podstawowych, rekrutację, kwestie etyczne, udział obywateli w procesie decyzyjnym UE, w tym w ramach postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, należyte zarządzanie finansami w ramach unijnych przetargów, dotacji i zamówień oraz rekrutacji, a także właściwe zarządzanie kwestiami kadrowymi UE;
- I. mając na uwadze, że wskaźnik przestrzegania przez Komisję Europejską zaleceń Rzecznika dotyczących dobrej administracji, który w 2018 r. wynosi 76 %, wykazuje stały spadek – w 2016 r. wynosił bowiem 82 %, a w 2017 r. 77 %;
- J. mając na uwadze, że w 2018 r. o pomoc do Rzecznika zwróciło się 17 996 obywateli; mając na uwadze, że 14 596 osobom udzielono pomocy za pośrednictwem interaktywnego przewodnika na portalu Rzecznika; mając na uwadze, że 1 220 wniosków zostało przekazanych dalej w celu uzyskania informacji; mając na uwadze, że Rzecznik rozpatrzył 2 180 skarg;
- K. mając na uwadze, że w ramach swojej pracy strategicznej w 2018 r. biuro Rzecznika wszczęło pięć nowych dochodzeń strategicznych: w sprawie traktowania osób z niepełnosprawnościami we wspólnym systemie ubezpieczenia chorobowego, w sprawie dostępności stron internetowych Komisji dla osób z niepełnosprawnościami, w sprawie działań Europejskiej Agencji Leków (EMA) poprzedzających złożenie wniosku, w sprawie reagowania przez Komisję na problem „drzwi obrotowych” w przypadku pracowników UE oraz w sprawie rozliczalności prac ustawodawczych Rady; mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik podjął 10 inicjatyw strategicznych, m.in. w sprawach takich jak używanie języków w służbie cywilnej UE, polityka przeciwdziałania molestowaniu w służbie cywilnej UE oraz ochrona dzieci migrujących;
- L. mając na uwadze, że Rzecznik powinien odgrywać kluczową rolę w zapewnianiu większej otwartości i rozliczalności procesu ustawodawczego względem obywateli, tak aby umożliwić im korzystanie z prawa do udziału w życiu demokratycznym Unii, a tym samym zwiększyć ich zaangażowanie i zaufanie;
- M. mając na uwadze, że Rzecznik powinien odgrywać kluczową rolę w dbaniu o rozliczalność instytucji UE oraz o maksymalną przejrzystość i bezstronność unijnych procesów administracyjnych i decyzyjnych, aby chronić prawa obywateli, a tym samym zwiększyć ich zaufanie, zaangażowanie i udział w życiu demokratycznym Unii;
- N. mając na uwadze, że głównym priorytetem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jest zapewnienie pełnego poszanowania praw obywateli;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- O. mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik uruchomił nową stronę internetową, ze zmienionym, przyjaznym dla użytkowników interfejsem dla potencjalnych skarżących; mając na uwadze, że stosowana przez Rzecznika przyspieszona procedura rozpatrywania skarg dotyczących publicznego dostępu do dokumentów odzwierciedla zobowiązanie Rzecznika, by w ciągu 40 dni udzielać pomocy i przedstawiać – w 24 językach urzędowych – decyzje osobom zwracającym się o pomoc; mając na uwadze, że ta nowa inicjatywa stanowi element strategii służącej poprawie skuteczności biura Rzecznika;
- P. mając na uwadze, że w wyniku dochodzenia strategicznego OI/2/2017/TE Rzecznik stwierdził, że w Radzie brakuje przejrzystości pod względem publicznego dostępu do jej dokumentów ustawodawczych, a także pod względem obecnych praktyk w procesie decyzyjnym – szczególnie na etapie przygotowawczym na szczeblu Komitetu Stałych Przedstawicieli (Coreper) i grup roboczych; mając na uwadze, że w dniu 16 maja 2018 r. – w związku z brakiem gotowości Rady do wdrożenia zaleceń Rzecznika – Rzecznik przedłożył Parlamentowi sprawozdanie specjalne OI/2/2017/TE w sprawie przejrzystości procesu legislacyjnego w Radzie; mając na uwadze, że dnia 17 stycznia 2019 r., Parlament przyjął sprawozdanie w sprawie dochodzenia strategicznego Rzecznika, w którym w pełni poparto zalecenia Rzecznika; mając na uwadze, że prezydencja fińska zadeklarowała swoje zaangażowanie na rzecz zwiększenia otwartości i przejrzystości ustawodawczej w Radzie;
- Q. mając na uwadze, że w dniu 12 lutego 2019 r. Parlament zatwierdził projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego ustanawiającego przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (Statut Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich) i uchylającego decyzję 94/262/EWWiS, WE, Euratom⁽⁴⁾), w której to kwestii spoczywa na nim główna odpowiedzialność ustawodawcza; mając na uwadze, że to nowe rozporządzenie oczekuje na zatwierdzenie przez Radę;
- R. mając na uwadze, że większa otwartość i przejrzystość w odniesieniu do stanowisk zajmowanych przez rządy państw członkowskich w Radzie zwiększy zaufanie do UE oraz zmniejszy eurosceptycyzm i populizm;
- S. mając na uwadze, że większa przejrzystość w procesie podejmowania decyzji w rozmowach trójstronnych zwiększy zaufanie obywateli do instytucji unijnych;
- T. mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik wprowadził strategiczną inicjatywę przeciwdziałania molestowaniu, przewidującą kontrolę polityki przeciwdziałania molestowaniu stosowanej przez administrację UE; mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik postanowił zwrócić się do 26 instytucji i agencji UE z prośbą o szczegółowe informacje dotyczące tej polityki i sposobu jej realizacji;
- U. mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik wszczął dochodzenie w sprawie dyskryminacji ze względu na płeć i problemów związanych z równością szans w Europejskim Banku Inwestycyjnym (EBI); mając na uwadze, że EBI zastosował się do zaleceń i sugestii Rzecznika dotyczących równości szans i parytetu płci;
- V. mając na uwadze, że Rzecznik stanowi część unijnych struktur ramowych wynikających z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, których zadaniem jest ochrona, wspieranie i monitorowanie wdrażania tej konwencji na szczeblu instytucji UE;
- W. mając na uwadze, że w marcu 2018 r. odbyła się konferencja z udziałem Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Obywatelskich i Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego, a jednym z głównych punktów obrad był sposób, w jaki rzecznicy mogliby zacieśnić współpracę;
1. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie roczne za 2018 r. przedstawione przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich;
 2. gratuluje Emily O'Reilly doskonałej pracy i konstruktywnych działań na rzecz poprawy jakości administracji UE oraz poprawy dostępności i jakości usług oferowanych obywatelom przez tę administrację;
 3. podkreśla znaczenie przejrzystości i publicznego dostępu do dokumentów będących w posiadaniu Rady; podkreśla, że wysoki poziom przejrzystości procesu ustawodawczego ma kluczowe znaczenie dla umożliwienia obywatelom, mediom i zainteresowanym stronom rozliczania wybranych przez nich przedstawicieli i rządów; docenia wartościową rolę, jaką Rzecznik odgrywa w utrzymywaniu kontaktów i prowadzeniu mediacji między instytucjami UE a obywatelami; uważa, że Rada musi dokonać przeglądu swojej polityki poufności; zaznacza, że Rzecznik dąży do zapewnienia większej rozliczalności unijnego procesu ustawodawczego wobec obywateli;

(⁴) Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0080.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

4. podkreśla potrzebę i znaczenie aktywniejszego udziału obywateli w podejmowaniu decyzji, a ponadto potrzebę większej przejrzystości w sposobie funkcjonowania administracji, co stanowi sposób na wzmocnienie legitymacji demokratycznej instytucji Unii w celu przywrócenia zaufania;
5. apeluje do Rzecznika o zapewnienie większej przejrzystości w procesie podejmowania decyzji w rozmowach trójstronnych;
6. podkreśla, że przywrócenie zaufania obywateli do instytucji Unii jest głównym przedmiotem troski Parlamentu Europejskiego i ma ogromne znaczenie społeczno-polityczne i etyczne;
7. podkreśla potrzebę poprawy i wzmocnienia dialogu społecznego, jak również dialogu między organami, instytucjami i obywatelami Unii;
8. w pełni popiera zalecenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dla Rady i apeluje do Rady, aby przyjęła wszelkie środki niezbędne do jak najszybszego wdrożenia tych zaleceń;
9. zachęca Rzecznika do udzielenia instytucjom UE dalszych wskazówek dotyczących lepszej komunikacji z obywatelami we wszystkich językach urzędowych UE; apeluje do Rzecznika o udzielenie instytucjom wskazówek dotyczących tego, jak powinny rozwijać swoją politykę językową, aby zapewnić tworzenie odpowiednich treści i informacji w jak największej liczbie języków;
10. z zadowoleniem przyjmuje strategię Rzecznika mającą na celu zwiększenie wpływu i rozpoznawalności działań Rzecznika z punktu widzenia obywateli UE;
11. z zadowoleniem przyjmuje zmianę wyglądu strony internetowej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, która to zmiana zwiększyła funkcjonalność i czytelność tego narzędzia dla obywateli;
12. domaga się, by Rada, jako współustawodawca, dostosowała swoje metody pracy do standardów demokracji parlamentarnej, jak przewidziano w Traktatach, zamiast pełnić funkcję forum dyplomatycznego, która nie była funkcją zamierzoną; przypomina, że w wyniku dochodzenia strategicznego OI/2/2017/TE Rzecznik stwierdził, że praktyki Rady pod względem przejrzystości stanowią przypadek niewłaściwego administrowania; apeluje do Rady o bezzwłoczne wdrożenie zaleceń Rzecznika wynikających ze wspomnianego dochodzenia strategicznego, w tym zaleceń przedstawionych przez Parlament we własnym sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania specjalnego; zachęca Rzecznika do dalszego śledzenia postępów związanych ze wspomnianym dochodzeniem strategicznym;
13. ponawia wezwanie do aktualizacji przepisów UE dotyczących dostępu do dokumentów oraz postuluje przegląd rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji⁽⁵⁾, aby ułatwić Rzecznikowi prowadzenie działań w zakresie kontroli przyznawania dostępu do dokumentów Parlamentu, Rady i Komisji; uważa za godne ubolewania, iż Rada zablokowała przegląd rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, i apeluje do Rady o wznowienie dyskusji w oparciu o stanowisko przyjęte przez Parlament w drugim czytaniu zgodnie z rezolucją z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie impasu w kwestii przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001⁽⁶⁾;
14. ponawia apel o dokonanie przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, ponieważ jest ono mocno przestarzałe i nie odzwierciedla już aktualnej sytuacji prawnej i praktyk instytucjonalnych stosowanych przez instytucje, urzędy, organy i jednostki organizacyjne UE;
15. z zadowoleniem przyjmuje oficjalne uruchomienie przyspieszonej procedury w odniesieniu do dochodzeń w sprawie dostępu do dokumentów i dostrzega pozytywny skutek, jaki ma to dla wnoszących skargi;

⁽⁵⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0271.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

16. zdecydowanie podkreśla znaczenie, jakie dla Rzecznika ma dalsze ścisłe monitorowanie przejrzystości działań Komisji i prowadzenie dochodzeń strategicznych w tym zakresie; zdaje sobie sprawę z faktu, że zjawisko „drzwi obrotowych” nadal istnieje, w szczególności wśród wysokich rangą urzędników instytucji; apeluje do Rzecznika o dalsze monitorowanie wdrażania zmienionych przepisów Komisji wprowadzonych we wrześniu 2018 r. w wyniku postępowania wszczętego przez Rzecznika z własnej inicjatywy i dotyczących problemu „drzwi obrotowych”;

17. zwraca uwagę, że kwestia konfliktu interesów ma szerszy zakres niż tylko przypadki „drzwi obrotowych”, i podkreśla, że należy opracować kolejne przepisy i bardziej rygorystyczne kryteria, aby móc zdecydowanie zagwarantować podejmowanie decyzji i tworzenie ustawodawstwa w interesie ogółu;

18. przypomina, że zasady jawności, otwartości i przejrzystości są nieodłącznym elementem procesu legislacyjnego UE, umożliwiającym obywatelom poznanie uwarunkowań leżących u podstaw działań legislacyjnych, a tym samym zapewniającym skuteczne korzystanie z przysługujących im praw demokratycznych⁽⁷⁾ ^{3b}; dostrzega potrzebę przejrzystości w procesie decyzyjnym UE; popiera postępy służb trzech instytucji w tworzeniu wspólnego portalu legislacyjnego, który ma stanowić przyjazną dla użytkowników niebędących specjalistami ścieżkę dostępu do informacji o toczących się procedurach ustawodawczych;

19. popiera publikowanie ostatecznych wersji dokumentów dotyczących rozmów trójstronnych; podkreśla, że wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie De Capitani (T-540/15) z marca 2018 r. stanowi, że poglądy instytucji odzwierciedlone w dokumentach „czterokolumnowych” nie podlegają ogólnemu domniemaniu nieujawniania; zauważa, że sensytywność tematyki dokumentów dotyczących rozmów trójstronnych nie została sama w sobie uznana za wystarczającą podstawę, by odmawiać obywatelom dostępu do nich; uważa, że aby osiągnąć przejrzystość rozmów trójstronnych, wszystkie trzy instytucje powinny wnieść swój wkład; uznaje, że powszechne prawo dostępu do dokumentów instytucji Unii jest chronionym i niezbywalnym prawem każdego obywatela UE bezpośrednio wynikającym z zasady demokracji oraz podstawowego prawa wolności słowa, co wymaga ustanowienia odnośnego obowiązku Unii w zakresie przestrzegania tego prawa i rozliczalności; podkreśla potrzebę dalszego wspierania właściwych instytucji służących przejrzystości, takich jak urząd Rzecznika, tak aby Unia wywiązywała się z obowiązku, o którym mowa powyżej;

20. powtarza, że należy zapewnić rzetelność Europejskiego Banku Centralnego (EBC) i jego niezależność od prywatnych interesów finansowych; podkreśla, że członkowie jego Zarządu nie mogą być jednocześnie członkami forów lub innych organizacji, w skład których wchodzi przedstawiciele kadry kierowniczej banków nadzorowanych przez EBC, ani nie mogą uczestniczyć w forach, , które nie są otwarte dla obywateli; z zadowoleniem opinię Rzecznika z dnia 5 lipca 2018 r.;

21. z żalem zauważa, że EBC jeszcze nie przyjął i nie stosuje zalecanych minimalnych zasad rozliczalności; uważa, że niezapewnienie przejrzystości działań EBC może doprowadzić do zakwestionowania jego niezależności od prywatnych interesów finansowych;

22. popiera zalecenia Rzecznika z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie uczestnictwa prezesa Europejskiego Banku Centralnego i członków jego organów decyzyjnych w Grupie Trzydziestu oraz apeluje do EBC o zmianę odnośnych przepisów w celu zapewnienia konkretnego wdrożenia najwyższych standardów etyki i rozliczalności;

23. wzywa Komisję, aby na etapie nieformalnego dialogu z państwami członkowskimi zapewniła wysoki poziom przejrzystości oraz dostęp do dokumentów i informacji dotyczących procedur EU Pilot i postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w szczególności związanych z otrzymanymi petycjami, a także pełny dostęp – przy wykorzystaniu odpowiednich środków – do już zakończonych postępowań EU Pilot i postępowań w sprawie uchybienia; wzywa Komisję, aby przyjęła odmienne podejście w odniesieniu do dochodzeń w sprawie naruszeń prawa UE i by wszczynała postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, które nie będą wyłącznie oparte na mechanizmie EU Pilot;

24. podkreśla znaczenie środków przyjętych w celu zwiększenia przejrzystości decyzji podejmowanych w ramach postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego; przypomina, że w 2014 r. Komisja utworzyła na stronie internetowej „Europa” scentralizowaną platformę zawierającą wyczerpujące informacje na temat uchybień; zaznacza, że w sprawozdaniach rocznych z kontroli stosowania prawa UE Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i obywatelom informacje o postępowaniach w ramach mechanizmu EU Pilot i postępowaniach w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

(7) Sprawy połączone C-39/05 i C-52/05 P, Królestwo Szwecji i Maurizio Turco przeciwko Radzie Unii Europejskiej, Zb.Orz. 2008 I-04723.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

25. w pełni popiera zaangażowanie Rzecznika na rzecz poprawy przejrzystości lobbingu w UE; popiera zobowiązanie Komisji do wdrożenia zmienionych przepisów horyzontalnych dotyczących grup ekspertów, w tym w odniesieniu do przejrzystości i konfliktu interesów; podkreśla, iż ważne jest, by osoby i organizacje reprezentujące interesy prywatne były rejestrowane w rejestrze służącym przejrzystości, tak by można było dokonywać nominacji zgodnie z przepisami horyzontalnymi;
26. podkreśla konieczność zawarcia porozumienia trójstronnego między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją, które stanowiłoby krok naprzód w kierunku wzmocnienia obowiązujących przepisów dotyczących lobbingu i usunięcia luk prawnych; uważa jednak, że instytucje nie powinny na tym poprzestawać, lecz powinny nadal dążyć do przyjęcia środków ustawodawczych wiążących dla wszystkich instytucji i jednostek organizacyjnych UE;
27. podkreśla znaczenie bezpłatnego, w pełni zrozumiałego i łatwo dostępnego mechanizmu udostępniania obywatelom wszystkich informacji na temat wpływu lobbystów, a także poprawy dokładności danych w unijnym rejestrze służącym przejrzystości; podkreśla, że należy zapewnić pełną przejrzystość finansowania wszystkich przedstawicieli grup interesu, i wzywa do zawieszania wszelkich organizacji łamiących zasady dotyczące efektu „drzwi obrotowych”;
28. podkreśla potrzebę przyjęcia aktu prawnego w celu nadania rejestrowi służącemu przejrzystości w pełni obowiązkowego i prawnie wiążącego charakteru dla wszystkich instytucji i jednostek organizacyjnych UE oraz stron trzecich, a tym samym w celu zapewnienia pełnej przejrzystości działalności lobbingsowej; zachęca instytucje UE do rozważenia, jakie praktyczne rozwiązania mogłyby doprowadzić do szybkiego zawarcia skutecznego porozumienia;
29. wyraża ubolewanie, że dyskryminacja ze względu na płeć i reprezentacja płci nadal stanowią problematyczne kwestie w instytucjach europejskich; z zaniepokojeniem przyjmuje do wiadomości ustalenia w sprawie 366/2017/AMF i zdecydowanie wzywa EBI do pełnego przestrzegania zaleceń Rzecznika w celu osiągnięcia zrównoważonej reprezentacji obydwu płci na stanowiskach kierowniczych;
30. z zadowoleniem przyjmuje dochodzenie przeprowadzone przez Rzecznika w 2018 r. w sprawie procedury mianowania byłego sekretarza generalnego Komisji i przyjmuje do wiadomości poczynione w jego ramach ustalenia dotyczące czterech przypadków niewłaściwego administrowania; wyraża ubolewanie, że pomimo iż Parlament poparł zalecenia Rzecznika, poprzednia Komisja nie zdołała zastosować się do nich; odnotowuje ze szczególnym niepokojem, że Komisja nie wprowadziła specjalnej procedury mianowania, i domaga się, by nowa Komisja to uczyniła, a tym samym zapewniła stosowanie najwyższych standardów przejrzystości, etyki i praworządności;
31. z zaniepokojeniem odnotowuje malejący wskaźnik przypadków wdrażania przez Komisję zaleceń, sugestii i rozwiązań przedstawianych przez Rzecznika; wzywa Komisję, aby okazała większe zaangażowanie w wyjaśnianie wszystkich przypadków niewłaściwego administrowania, jakie Rzecznik wskazał w jej działalności;
32. apeluje do Rzecznika o monitorowanie wdrażania przepisów nowego Regulaminu Parlamentu Europejskiego dotyczących wysłuchań kandydatów na komisarzy, w szczególności przepisów zawartych w art. 2 załącznika VII w odniesieniu do rozpatrywania interesów finansowych, w duchu przejrzystości i obiektywizmu;
33. przyjmuje do wiadomości wnioski Komisji z dnia 31 stycznia 2018 r. dotyczący nowego kodeksu postępowania członków Komisji Europejskiej; uważa, że konieczne jest dalsze wzmocnienie przepisów kodeksu;
34. ponownie podkreśla i jest w pełni przekonany, że we wszystkich instytucjach UE należy stosować rygorystyczne zasady i standardy etyczne, aby zagwarantować poszanowanie zobowiązania do godziwego zachowania;
35. zdecydowanie uważa, że przejrzystość jest podstawowym elementem praworządności i że należy jej przestrzegać w całym procesie legislacyjnym, gdyż wpływa ona na faktyczne urzeczywistnienie prawa do głosowania i prawa do kandydowania w wyborach oraz szeregu innych praw (tj. prawa do wolności wypowiedzi i wolności słowa oraz wolności otrzymywania informacji); jest zdania, że budowanie aktywnego obywatelstwa UE wymaga możliwości nadzorowania, kontroli i oceny tego procesu przez opinię publiczną oraz możliwości ewentualnego zakwestionowania jego wyniku; podkreśla, że przyczyniłoby się to do upowszechniania wśród obywateli znajomości podstawowych koncepcji procesu legislacyjnego i sprzyjałoby ich udziałowi w życiu demokratycznym Unii;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

36. wyraża zadowolenie, że Rzecznik podejmuje stałe działania na rzecz wywierania wpływu na zmiany zachodzące w instytucjach UE poprzez udział w konsultacjach społecznych dotyczących obszarów działalności Rzecznika; z zadowoleniem przyjmuje sugestie Rzecznika dotyczące zwiększenia przejrzystości unijnego modelu oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym, w tym zalecenia, aby Europejska Agencja Bezpieczeństwa Żywności publikowała porządki obrad i protokoły posiedzeń związanych z oceną ryzyka;
37. zachęca Rzecznika do dalszego prowadzenia dochodzenia z własnej inicjatywy w sprawie przejrzystości stosunków między EMA a firmami farmaceutycznymi składającymi wnioski poprzedzające złożenie wniosku o pozwolenie na dopuszczenie do obrotu, a także do dalszego prowadzenia konsultacji społecznych, które trwały do stycznia 2019 r.;
38. z zadowoleniem przyjmuje dochodzenie Rzecznika w sprawie sprawozdań Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) dotyczących bezpieczeństwa, w wyniku którego agencja zmieniła swoją praktykę, tak by osoby zgłaszające zastrzeżenia dotyczące bezpieczeństwa otrzymywały informacje zwrotne;
39. wzywa Rzecznika do dalszego monitorowania zgodności wspólnego systemu ubezpieczenia chorobowego (JSIS) z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; wzywa Komisję do aktualizacji tekstu ogólnych przepisów wykonawczych regulujących funkcjonowanie wspólnego systemu ubezpieczenia chorobowego w odniesieniu do kosztów leczenia osób niepełnosprawnych lub osób cierpiących na poważną chorobę oraz wydatków związanych z racjonalnymi usprawnieniami w miejscu pracy takich osób; wzywa Rzecznika do zapewnienia pełnego wdrożenia Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych przez całą administrację Unii Europejskiej;
40. z zadowoleniem przyjmuje praktyczne zalecenia Rzecznika dotyczące dostępności w Europejskim Urzędzie Doboru Kadr (EPSO) procedur selekcji przeznaczonych dla kandydatów słabowidzących; wzywa Rzecznika do monitorowania pełnego przestrzegania przez EPSO wymogów dostępności w odniesieniu do procedur selekcji online; wzywa Rzecznika do podjęcia działań następczych w związku z jego propozycjami dotyczącymi technologii wspomagających podczas testów komputerowych odbywających się na całym świecie;
41. wspiera Rzecznika w uwrażliwianiu instytucji UE na wprowadzenie bardziej zdecydowanej polityki przeciwdziałania molestowaniu;
42. popiera inicjatywę Rzecznika na rzecz podjęcia działań następczych związanych z ruchem #MeToo i wzywa do dalszego monitorowania polityki przeciwdziałania molestowaniu przyjętej przez administrację UE;
43. popiera starania Rzecznika mające na celu ułatwianie obywatelom udziału w kształtowaniu polityki UE; zwraca się do Rzecznika o dalsze monitorowanie stosowania narzędzia, jakim jest Europejska Inicjatywa Obywatelska (EIO), w tym monitorowanie wdrażania zmienionego rozporządzenia w sprawie EIO;
44. zwraca uwagę, że od momentu utworzenia urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jego rola zmieniała się z biegiem czasu – od zapobiegania niewłaściwemu administrowaniu do promowania dobrego administrowania; uważa, że logiczną konsekwencją tej tendencji jest podejmowanie dalszych starań na rzecz aktywnego i terminowego promowania lepszej administracji i najlepszych praktyk administracyjnych;
45. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Rzecznika dotyczącą przyznawania Nagrody za dobrą administrację w uznaniu działań podejmowanych przez służbę cywilną UE w celu wypracowania innowacyjnych sposobów wdrażania polityki przyjaznej obywatelom;
46. przypomina swój wieloletni apel o przekształcenie obecnego Kodeksu dobrego postępowania administracyjnego w rozporządzenie odpowiednio wiążące dla wszystkich unijnych instytucji oraz jednostek organizacyjnych;
47. przypomina o zaangażowaniu Rzecznika na rzecz wysokiego poziomu przejrzystości po stronie UE podczas negocjacji nad umową dotyczącą wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

48. zachęca Rzecznika do dalszej współpracy z krajowymi rzecznikami praw obywatelskich za pośrednictwem europejskiej sieci rzeczników; podkreśla potrzebę dalszego rozwijania takiej współpracy między krajowymi rzecznikami praw obywatelskich;
 49. przypomina, że nowy projekt Statutu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, który został niedawno przyjęty przez Parlament, przewiduje trzyletni okres karencji, zanim poseł do Parlamentu Europejskiego będzie mógł ubiegać się o urząd Rzecznika;
 50. podkreśla, że kluczowe jest utrzymanie niezależności i integralności Rzecznika oraz zadbanie o to, aby urząd ten był sprawowany przez osoby wolne od oczywistych powiązań partyjno-politycznych i konfliktów interesów oraz przez osoby o nienagannej postawie etycznej;
 51. wyraża uznanie dla doskonałej i owocnej współpracy Rzecznika i jego zespołu z Komisją Petycji;
 52. docenia doskonałą współpracę z Rzecznikiem w trakcie sprawowania urzędu i zachęca przyszłego Rzecznika do takiej współpracy i dialogu strukturalnego z Komisją Petycji w celu dalszej poprawy jakości administracji UE oraz dostępności i jakości usług oferowanych przez nią naszym obywatelom;
 53. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji oraz sprawozdania Komisji Petycji Radzie, Komisji, Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rzecznikom praw obywatelskich lub odpowiadającym im organom w państwach członkowskich.
-